

стижке особистісне сприйняття людини, природи, соціуму як суб'єкта непрагматичної взаємодії.

Ми вважаємо, що екологічне виховання молодших школярів повинне здійснюватися не лише через його організацію як одного напрямку виховання, але і шляхом екологізації усіх сфер життя і діяльності загальноосвітнього установи, колективу класу.

При формуванні ціннісного ставлення в процесі екологічного виховання у молодших школярів важливо враховувати їхні психологічні особливості. Молодший шкільний вік є сензитивним до засвоєння цінностей суспільства, до суб'єктно-непрагматичної взаємодії з природою, оскільки учні початкових класів характеризуються емоційною чутливістю до проблем навколишнього середовища, синкретичністю сприйняття світу, образним його сприйняттям [2, с. 60].

У процесі розвитку екологічної вихованості молодших школярів спостерігається невідповідність між рівнем екологічних уявлень і рівнем їхньої поведінки. Розвиток екологічної вихованості в учнів молодшого шкільного віку характеризується на початковому етапі безпосередніми виниками, а також ринками, що формуються на основі взаємин з учителями, батьками, однокурсниками, які поступово починають базуватися на внутрішньому "Я". Але і на більш високому рівні виявляється необхідним систематичне педагогічне підкріплення їхньої екологічної діяльності – у вигляді підказки, натяку, нагадування. В екологічному вихованні потрібна цілеспрямована і систематична робота з організації моральних поведінок школярів в єдності із забезпеченням розвитку їхніх ціннісних уявлень, ставлень. У виробленні ціннісних орієнтацій особливу роль відіграє усвідомлення і переживання їх як особисто значущих. Невдоцінка цього знижує ефект екологічного виховання молодших школярів, його ціннісного компонента.

Виховання, по суті, є соціальною діяльністю, що забезпечує передачу цінностей від старшого покоління до молодшого, від дорослих до дітей, від людини до людини. Цінності привласнюються людиною через спілку з іншими людьми діяльність. Привласнення цінності через діяльність відкриває моральний вимір у самій цій діяльності, створює дистанцію між ідеальною цінністю і матеріальними формами діяльності і таким чином забезпечує моральну рефлексю, пробуджує моральну самосвідомість – сумління.

Аксіологічний підхід завжди визначав і визначатиме усю систему духовно-морального розвитку і виховання, увесь шкільний процес, в цінність, сенс усієї сучасної освіти і система базових національних цінностей. Система цінностей визначає зміст основних напрямків

духовно-морального розвитку і екологічного виховання молодших школярів.

Аксіологічний підхід у вихованні, екологічному зокрема, утверджує особистість школяра як носія базових національних цінностей, як вищу цінність, як суб'єкта, здатного до організації своєї діяльності у світі на основі духовних ідеалів, моральних установок і моральних норм і у такий спосіб протиставить моральному релятивізму соціального середовища, водночас усвідомлюючи взаємозалежність, паритетність, суб'єктність стосунків з природою, суспільством.

1. Карпенко В.Є. Гуманістично-ноосферний підхід : стратегія розв'язання глобальних проблем / В.Є. Карпенко // Філософські науки : зб. наук. пр. – Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. – С. 29–37.

2. Кушакова І.В. Виховання ціннісного ставлення молодших школярів до природи в сучасних екологічних умовах / І.В. Кушакова // Science and Education а New Dimension. Pedagogy and Psychology, II (9), Issue: 19, 2014. С. 60 – 63 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.seawebwldm.com

3. Сухомлинська О. Цінності у вихованні дітей та молоді: стан розроблення проблеми / О. Сухомлинська // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 105–111.

4. Сухомлинський В.О. Вибрані твори : в 5-ти т. / В.О. Сухомлинський. – Т. 1. – К. : Радянська школа, 1976. – 654 с.

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В ЕТНОСЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Любов Назарук,

асистент кафедри початкової та дошкільної освіти

Сучасні реалії модернізації системи освіти в Україні зумовлюють потребу в естетизації дошкіль, створенні належного етнічного середовища навчального закладу, зокрема Нової української початкової школи (2017).

Згідно із Концепцією виховання дітей та молоді у національній системі освіти, одним із завдань, що стоять перед вчителем, є «забезпечення високої художньо-естетичної культури, розвиток

мереж. Для виконання творчо-пошукових завдань біотів, соціальних мереж, іноземних періодичних видань. Для використання веб-сторінки іноземних лексиконів та лексиконів зазначаються різноманітні поглиблення знань з граматики та лексикону студентам перевірити свої поглиблені знання на певних веб-сторінках іноземною мовою.

Таким чином, СРС є невід'ємною складовою навчального процесу знання на рівень володіння іноземною мовою. Таким чином, СРС є невід'ємною складовою навчального процесу знання на рівень володіння іноземною мовою. Таким чином, СРС є невід'ємною складовою навчального процесу знання на рівень володіння іноземною мовою. Таким чином, СРС є невід'ємною складовою навчального процесу знання на рівень володіння іноземною мовою.

1. Драй І. І. Самостійна робота студентів вищих навчальних закладів як важливий елемент сучасної підготовки фахівців / І. І. Драй // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. – Вип. 37. – С. 86–90.

2. Закон України «Про вищу освіту»: чинне законодавство: (офіц. текст) – К.: ПАЛІВОДА А. В., 2014. – 100 с.

3. Фігула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фігула. – К.: Академвидав, 2014. – 456 с.

АКСІОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Анна Войтович,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти

Людина як особистість, визначається системою її взаємин зі світом. Особливе місце в цій системі належить ціннісним категоріям, які мають соціально-історичну, культурну обумовленість і пов'язані з діяльністю людини щодо усвідомлення значення певних явищ дійсності для себе як суб'єкта.

Виховання ціннісного ставлення до навколишнього середовища як педагогічну проблему вперше почав розробляти Ж.-Ж. Руссо.

Необхідність природничо-наукової освіти учнів обґрунтовували Я.А. Коменський і Д. Локк. Надалі цей напрямок педагогічних досліджень продовжили М. Монтессорі, Я. Корчак, К. Ушинський, Л. Толстой, В. Сухомлинський, Ш. Амонашвілі, Г. Костюк та ін.

Поряд з когнітивним і діяльним компонентами в структурі екологічної культури особливості вченими виділялися як необхідна аксіологічна її складова. В контексті проблеми актуальними стали праці, що торкаються проблеми формування в школярів ціннісного ставлення до природи в усьому її розмаїтті.

Українські вчені переконані, що екологогуманітарна парадигма іманентно поєднує екологічне і гуманістичне, тенденцію екологізації науки і культури з тенденцією їхньої гуманізації, поєднує біоцентризм з антропоцентризмом як світоглядні орієнтири збалансованішого соціоцентризму [1, с. 32].

Ціннісне ставлення молодших школярів до природи передбачає

формуваність таких понять та уявлень про довкілля:

- усвідомлення краси природи, її важливості і необхідності для людського життя; формування інтересу до природи;
- необхідності гармонійної взаємодії людини та природи, відповідального і дбайливого ставлення до неї;
- ставлення до природи на національному ґрунті;
- дбайливе ставлення до фауни і флори на засадах біоетики.

Названі виховні досягнення базуються на певних змістових модулях, які використовуються у виховній діяльності учнів 1-4 класів.

Формування ціннісного ставлення молодших школярів до проблем екології дозволяє акцентувати увагу на вивченні сутнісної сторони освітнього процесу і розглядати ціннісні стосунки як внутрішній механізм формування якісно нового розуміння взаємин у системі людина – природа – суспільство на засадах духовності, толерантності й гуманізму.

Молодший шкільний вік – важливий етап у розвитку екологічної культури особистості. У цей період у дитини розвивається емоційно-ціннісне ставлення до довкілля і формуються ціннісні орієнтації екологічної спрямованості [3, с. 105]. Озброєння молодшої людини інформацією емоційно-ціннісного характеру ще не є достатньою умовою для формування у неї усталених переконань. В. Сухомлинський зазначав, що справжні емоційно-ціннісні переконання виховуються тільки в процесі реальної діяльності [4, с. 99].

На основі аналізу наукової літератури визначено, що формування ціннісного ставлення в процесі екологічного виховання являє собою